Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Metodologia badań społecznych, PG_00202508						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028			
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów			
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji	na uczelni			
Rok studiów	2		Język wykładowy	polski			
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS	3.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Specjalnej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Karolina Starego					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach	Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0	45.0		75
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z głównymi orientacjami badawczymi w naukach społecznych, rodzajem i typami badań oraz problemów jakimi się zajmują. Prezentacja podstawowych etapów procesu badawczego, metod i sposobów gromadzenia danych empirycznych, a także sposobów ich analizy i prezentacji wyników badań. Przedstawienie zagadnień związanych z etyką prowadzenia badań, zasadami możliwościami wykorzystywania rezultatów badawczych w kontekście specyfiki badanych grup społecznych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[G.W.1] Zna i rozumie w pogłębionym zakresie filozoficzne, metodologiczne i kulturowe podstawy badań społecznych i edukacyjnych, w tym koncepcje wiedzy, pojęcia nauki i statusu wiedzy naukowej; społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych; nurty filozoficzne, paradygmaty badawcze i strategie badań naukowych oraz znaczenie i sposoby budowania teorii w badaniach naukowych	1. Osoba studiująca zna i potrafi zastosować w projekcie badawczym zróżnicowane paradygmaty badań społecznych. 2. Osoba studiująca rozumie różnice oraz zna zasady stosowania strategii badań ilościowych i jakościowych 3. Osoba studiująca zna i potrafi scharakteryzować zróżnicowane metodologie badań jakościowych i ilościowych 4. Osoba studiująca zna podstawowe pojęcia z zakresu metodologii badań społecznych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[G.K.1] jest gotowy do przestrzegania etyki badań naukowych	1. Osoba studiująca jest gotowa do analizy etycznego wymiaru badań własnych	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[G.U.5] Potrafi prowadzić badania empiryczne oraz dokonać analizy wyników tych badań	1. Osoba studiująca potrafi skonstruować narzędzie badań 2. Osoba studiująca potrafi dobrać próbę badawczą 3. Osoba studiująca potrafi dobrać odpowiedni sposób analizy materiału empirycznego	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[G.W.7] Zna i rozumie podstawowe zasady przeprowadzania badań naukowych, dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego, problematykę zaangażowania uczestników badań; społeczno-polityczny kontekst badań społecznych; zagadnienie prezentacji wyników badań w przestrzeni publicznej; pojęcie plagiatu w pracy badawczej	1. Osoba studiująca zna etapy przygotowania projektu badawczego 2. Osoba studiująca zna zasady formułowania projektów badawczych i hipotez badawczych 3. Osoba studiująca zna zasady etyki badań własnych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[G.U.4] Potrafi stosować technikę pracy naukowej	1. Osoba studiująca umie sformułować problem badawczy 2. Osoba studiująca potrafi w dobrać paradygmat, metodologię oraz technikę badań do sformułowanego problemu badawczego	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	- **Filozoficzne, metodologiczne i kulturowe podstawy badań społecznych i edukacyjnych**: koncepcje wiedzy, pojęcie nauki i status wiedzy naukowej, społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych; nurty filozoficzne, paradygmaty badawcze i strategie badań; znaczenie i sposoby budowania teorii w badaniach naukowych **Rodzaje i typy badań (**np. badania opisowe, diagnostyczne, wyjaśniające, weryfikacyjne, projektujące, badania porównawcze, badania eksperymentalne i quasi-eksperymentalne, badania sondażowe, badania ewaluacyjne, badania panelowe, badania socjometryczne, badania porównawcze. **Struktura procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań** (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane): - projekt badawczy, cele i etapy badań, problemy badawcze, kryteria wyboru strategii badawczej - strategie i techniki doboru próby badawczej w różnych typach badań - sposoby gromadzenia danych empirycznych oraz narzędzia badawcze w różnych strategiach strategiach badań społecznych **Przetwarzanie i analiza danych w kontekście przyjętej strategii badań i rodzaju danych**. - procedury analityczne i opracowanie wyników badań -sposoby prezentacji rezultatów badań, raporty z badań, teksty naukowe prezentujące rezultaty badań empirycznych **Jakość i rzetelność w badaniach naukowych.** - różne kryteria jakości w zakleżności wybranej strategii badawczej; - wykorzystanie wyników badań naukowych w praktyce społecznej i pedagogicznej **Etyczne aspekty prowadzenia i wykorzystywania badań społecznych.** - podstawowe zasady przeprowadzania badań, dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego, zaangażowanie uczestników badań, społeczno-polityczny kontekst badań społecznych, prezentacja wyników badań w przestrzeni publicznej - specyfika badań realizowanych w grupach "wrażliwych" społecznie (np. dzieci, osoby z niepełnosprawnością, osoby starsze)
Wymagania wstępne i dodatkowe	
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
dyskusja podczas części konwersatoryjnych	50.0%	5.0%
Egzamin pisemny	50.0%	95.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Babbie, E. Badania społeczne w praktyce, Warszawa 2001, PWN. Frankfort-Nachmias C., Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001. Konarzewski K., Jak uprawiać badania oświatowe. Metodologia praktyczna, WSiP, Warszawa 2000. Juszczyk S., Metodologia badań empirycznych w naukach społecznych. T. 1. Badania ilościowe, Wyd. AWF, Katowice 2001. Kruger, H.H., Metody badań w pedagogice, Gdańsk 2008, GWP. Nowak, S., Metodologia badań społecznych, Warszawa 2007, PWN. Palka S. (red.), Podstawy metodologii badań w pedagogice, GWP, Gdańsk 2010. Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2010. Rubacha K., Metodologia badań nad edukacją, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008., Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Wyd. Naukowe "Śląsk", Katowice 1999.
	Uzupełniająca lista lektur	Denzin Norman K., Lincoln Yvonna S., red., (2009) Metody badań jakościowych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Strategie ilościowe i jakościowe w badaniach społecznych Paradygmaty badań społecznych Metody, techniki i narzędzia badań Etyczny wymiar badań społecznych	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.